บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยนาฏศิลป สังกัดกองศิลปศึกษา กรมศิลปากร
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยนาฏศิลป สังกัดกองศิลปศึกษา กรมศิลปากร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ครู-อาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอนของวิทยาลัยนาฏศิลป สังกัดกองศิลปศึกษา กรมศิลปากร 10 แห่ง คือ วิทยาลัยนาฏศิลปกรุงเทพฯ วิทยาลัยนาฏศิลปเชียงใหม่ วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ วิทยาลัยนาฏศิลปอ่างทอง วิทยาลัยนาฏศิลปสุพรรณบุรี วิทยาลัยนาฏศิลปนครศรีธรรมราช วิทยาลัยนาฏศิลปพัทลุง วิทยาลัยนาฏศิลปจันทบุรี โดยมีรายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลดังนี้

1. กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป จำนวน 10 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 10 คน หัวหน้าภาควิชาสามัญจำนวน 10 คน หัวหน้าภาควิชาศิลปะ จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 40 คน ใช้ประชากรทั้งหมดในการวิจัย

2. กลุ่มอาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอน ได้แก่ ครู-อาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอนประจำชั้น หรือประจำวิชา จำนวน 737 คน คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามหลักสูตรของ Taro Yamane (อ้างถึงใน บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2527) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของกลุ่มประชากร

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 หรือ 0.05 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้คำนวณได้ดังนี้

เมื่อ e = .05

N = 737

$$n = \frac{737}{1 + 737 + (.05)^2}$$

$$= 259$$

ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปฏิบัติการสอน จำนวน 259 คน รวมประชากร และกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น 299 คน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

<u>เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย</u>

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ในเรื่อง เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ตำแหน่ง ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งในวิทยาลัยปัจจุบัน มีลักษณะเป็นแบบ

ตรวจสอบรายการ จำนวน 5 ข้อ ในแต่ละข้อผู้ตอบเลือกตอบได้เพียง 1 ตัวเลือก

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยนาฏศิลป มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการจำนวน 34 ข้อ ในแต่ละข้อผู้ตอบสามารถเลือกตอบได้หลายรายการตามสภาพความเป็นจริง

แบบสอบถามนี้ครอบคลุมสภาพการบริหารงานวิชาการ 9 ด้านคือ

1. งานทะเบียนและสถิติ
2. งานวัดผลและประเมินผล
3. งานห้องสมุด
4. งานเทคโนโลยีทางการศึกษา
5. งานแนะแนวการศึกษา
6. งานวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
7. งานนิเทศการศึกษา
8. งานนักศึกษาฝึกสอน
9. งานบริการทางวิชาการ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยนาฏศิลป มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 45 ข้อ โดยมีคะแนนของระดับปัญหาให้ผู้ตอบพิจารณาดังนี้

5 หมายความว่า มีปัญหามากที่สุด
4 หมายความว่า เป็นปัญหามาก
3 หมายความว่า เป็นปัญหาน้อย
2 หมายความว่า เป็นปัญหาน้อยที่สุด
1 หมายความว่า ไม่เป็นปัญหา

ผู้ตอบแบบสอบถามจะทำเครื่องหมาย / ในช่องระดับปัญหาได้เพียงข้อละ 1 เครื่องหมาย แบบสอบถามนี้ครอบคลุมงานบริหารงานวิชาการ 9 ด้าน คือ

1. งานทะเบียนและสถิติ
2. งานวัดผลและประเมินผล
3. งานห้องสมุด

4. งานเทคโนโลยีทางการศึกษา

5. งานแนะแนวการศึกษา

6. งานวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

7. งานนิเทศการศึกษา

8. งานนักศึกษาฝึกสอน

9. งานบริการทางวิชาการ

การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ จากเอกสาร วารสาร หนังสือ และผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ และปัญหาการบริหารงานวิชาการให้ครอบคลุมเนื้อหาของงานแต่ละด้าน นำไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ แล้วนำข้อเสนอแนะมาประกอบการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่างแบบสอบถาม แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาให้ความเห็นชอบ

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้แก่

รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ

อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์

อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นางประกอบ ลาภเกษร

ผู้เชี่ยวชาญฝ่ายเอกสารและสิ่งพิมพ์ กรมศิลปากร

นายสิริชัยชาญ พักจำรูญ

ผู้อำนวยการกองศิลปศึกษา กรมศิลปากร

นางสาวปราณี สำราญวงศ์

ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลปกรุงเทพฯ

4. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

<u>การเก็บรวมบรวมข้อมูล</u>

ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการกองศิลปศึกษา กรมศิลปากร เพื่อแจ้งให้ทราบวัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือให้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยในวิทยานิพนธ์ศิลป สังกัดกองศิลปศึกษา กรมศิลปากร จังหวัดกรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ สุโขทัย ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ อ่างทอง ลพบุรี นครศรีธรรมราช พัทลุง และจันทบุรี

2. หลังจากกองศิลปศึกษา กรมศิลปากรอนุญาตให้เก็บข้อมูลประมาณ 10 วัน ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปส่งด้วยตนเองเพื่อทำการเก็บข้อมูล แล้วส่งคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ ใช้เวลาประมาณ 30 วัน ได้ส่งแบบสอบถามไปทั้งสิ้นจำนวน 299 ชุด ได้รับคืนมาและมีความสมบูรณ์สามารถวิเคราะห์ได้ 263 ชุด คิดเป็นร้อยละ 87.96 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป

<u>การวิเคราะห์ข้อมูล</u>

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Statistical Package for the Soical Sciences (SPSS) ของศูนย์คอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัย ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และใช้เกณฑ์ว่าหากสภาพใดที่ผู้ตอบแบบสอบถามตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ระบุว่าดำเนินการให้ถือว่าเป็นสภาพที่ระบุโดยคนส่วนใหญ่

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัย ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์โดยใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\overline{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคำถามแต่ละข้อ เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เกณฑ์ความหมายของคะแนนเป็นช่วง ๆ ดังนี้

ช่วงคะแนน 1.00-1.49 หมายความว่า ไม่มีปัญหา

ช่วงคะแนน 1.50-2.49 หมายความว่า มีปัญหาระดับน้อยที่สุด

ช่วงคะแนน 2.50-3.49 หมายความว่า มีปัญหาระดับน้อย

ช่วงคะแนน 3.50-4.49 หมายความว่า มีปัญหาระดับมาก

ช่วงคะแนน 4.50-5.00 หมายความว่า มีปัญหาระดับมากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

1. หาค่าร้อยละ ใช้สูตร

$$\text{ค่าร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

2. หาค่าเฉลี่ย (mean) จากสูตรต่อไปนี้

$$X = \frac{\sum fx}{n}$$

X = ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum fx$ = ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับค่าคะแนนที่กำหนดให้

n = จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

3. หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากสูตรดังนี้

$$S.D = \frac{\sum fx^2}{n} - \frac{(\sum fx)^2}{n}$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

S.D = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fx$ = ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับค่าคะแนนที่กำหนดให้

n = จำนวนผู้ตอบแบบสอบทั้งหมด

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย